

Valitus Helsingin hallinto-oikeudelle / HSY:n jätehuoltomääräykset

VD/7632/00.04.03/2018

KR/SJU/MRA/MV

Tausta

Ympäristölautakunta on 7.11.2018 § 8 antanut lausunnon Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän ehdotuksesta pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisten jätehuoltomääräysten tarkastamiseksi. Lausunnossa on otettu kantaa mm. jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteisiin (13 §), jätteiden kuormaamiseen (31 §), lietesäiliöiden tyhjennysväleihin (35 §) ja yleisötilaisuuksien jätehuoltoon (37 §).

Ympäristölautakunta on lausunnossaan suhtautunut kielteisesti siihen, että jätteiden kuormaamisaikoja laajennetaan alkamaan kello viisi maanantaista perjantaihin koko HSY:n toiminta-alueella. Jäteastioiden liikuttelusta ja tyhjennyksestä jäteautoon sekä jäteauton peruutuksen huomioäänestä aiheutuu häiritsevää melua. Häiritsevä yöaikainen melu haittaa yöunta ja sitä kautta aiheuttaa terveyshaittoja. Edellä mainitut jätteiden keräämiseen liittyvät melulähteet ovat melutyypiltään juuri sellaisia lyhytkestoisia ja kovia ääniä, joihin havahtuu helposti yöaikaan kun muuta taustamelua on vähän. Mikäli aikaistukset sallittaisiin, tämä aiheuttaisi asukkaille merkittävää haittaa ja hyvin todennäköisesti lisäksi meluvalitusten määrää.

Jätteiden kuormaamisen aikaistamisesta on todettu, että se on ristiriidassa sekä valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista 2 §:n (VNp 993/1992) kanssa että Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 24 §:n kanssa.

Ympäristölautakunta on katsonut, että jätteen kuormaamista voidaan tehdä Vantaan kaupungin alueella kuten tähänkin asti klo 7-21 välisenä aikana (voimassa olevat jätehuoltomääräykset 24 §). Myöskään toiminta-ajan lievennystä esitetystä kello viidestä esimerkiksi kello kuuteen ei puollettu, keräysajat on edellytetty säilytettäväksi ennallaan.

HSY:n uudet jätehuoltomääräykset

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hallitus on 18.1.2019 hyväksynyt uudet jätehuoltomääräykset.

HSY:n uusien jätehuoltomääräysten 31 §:ssä on määrätty, että jätteiden kuormaaminen on sallittu maanantaista perjantaihin kello 6-22 lukuun ottamatta Helsingin kantakaupungin alueelle muodostettua ympäristövyöhykkeen aluetta, jolla jätteiden kuormaaminen on sallittu maanantaista perjantaihin kello 5-22. Lisäksi jätteiden kuormaaminen on sallittu lauantaisin ja sunnuntaisin klo 7-21. Useamman pyhäpäivän sattuessa peräkkäin on jätteiden kuormaaminen sallittu pyhänä kuten lauantaisin ja sunnuntaisin.

Uudet jätehuoltomääräykset ja niiden perustelumuistio ovat luettavissa Internetissä www.hsy.fi/jatehuoltomaaraykset.

Ympäristölautakunta 27.2.2019 § 8

Ympäristöjohtajan esitys:

Ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) hallituksen päätöksestä 18.1.2019, § 2 (757/06.060.601.6010/2018), joka koskee pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräysten hyväksymistä.

Vaatimukset Helsingin hallinto-oikeudessa

Ympäristölautakunta vaatii HSY:n hallituksen päätöstä kumottavaksi ja palautettavaksi uudelleen valmisteluun HSY:lle jätehuoltomääräysten 31 §:n osalta ja että HSY:n hallituksen päätöksen täytäntöönpano kielletään jätteen kuormaamista koskevan 31 §:n osalta. Lisäksi ympäristölautakunta pyytää tutkimaan, onko päätöksen julkipano tehty asianmukaisesti.

Kuntalain 135 §:n mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Vantaan ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan määräys 31 on lainvastainen aiheuttaen terveyshaittaa tai sen vaaraa. Lisäksi päätöksessä on määrätty lainvastaisesti ja toimivalta ylittäen myös terveydensuojeluviranomainen valvomaan jätehuoltomääräysten noudattamista. Päätöksen muutoksenhakuohjeen ja julkipanon osalta on epäselvää, onko päätös syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Päätös on myös jätelain vastainen, koska määräykset on määrätty tulemaan voimaan tietyiltä osin 1.3.2019 alkaen, jo ennen muutoksenhakuajan päättymistä.

Päätös jätehuoltomääräyksistä on tullut Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen kirjaamosta 31.1.2019. HSY on pyytänyt saatekirjeessään asettamaan kuulutuksen nähtäville 1.2.2019 alkaen.

Vaatimusten perustelut

jätehuoltomääräysten 31 §

Ympäristölautakunta suhtautuu edelleen kielteisesti siihen, että jätteiden kuormaamisaikoja laajennetaan alkamaan kello kuusi maanantaista perjantaihin Vantaan alueella. Jäteastioiden liikuttelusta ja tyhjennyksestä jäteautoon sekä jäteauton peruutuksen huomioäänestä aiheutuu häiritsevää melua. Vantaan ympäristökeskukseen tulleiden yhteydenottojenkin mukaan jäteautojen yöaikainen melu haittaa yöunta ja sitä kautta aiheuttaa terveyshaittoja. Jätteiden keräämiseen liittyvät melulähteet ovat tyypiltään juuri sellaisia lyhytkestoisia ja kovia ääniä, joihin havahtuu helposti yöaikaan, kun muuta taustamelua on vähän. Mikäli aikaistukset sallittaisiin, tämä aiheuttaisi asukkaille merkittävää haittaa ja hyvin todennäköisesti lisääisi meluvalitusten määrää.

Jätteiden kuormaamisen aikaistaminen on ristiriidassa sekä valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista 2 §:n (VNp 993/1992) kanssa että Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 24 §:n kanssa.

Jätehuoltomääräysten perustelumuistiossa todetaan, että "mikäli ympäristön- tai terveydensuojeluviranomainen joutuu yksittäistapauksessa puuttumaan jätteenkuormaukseen, josta osoitetaan mittauksin tai muilla keinoin aiheutuvan terveyshaittaa, voisi viranomainen kieltää ennen kello seitsemää tapahtuvan toiminnan terveyshaittaan perustuen.". Ympäristönsuojelulainsäädännössä ei ole annettu dB-arvoja melusta, josta aiheutuu terveyshaittaa. Asunnon sisätilassa tehtävien melumittauksien avulla on hyvin haastavaa osoittaa ulkoa kantautuvan melun aiheuttamaa terveyshaittaa. Terveyshaitan osoittamisessa on otettava huomioon melun voimakkuuden lisäksi melutapahtuman toistuvuus ja kesto. Esimerkiksi jätteenkuormausta, joka toistuisi muutamana aamuna kuukaudessa ja olisi kestoaltaan lyhytaikainen, aiheuttaisi mahdollisten unihäiriöiden lisäksi todennäköisesti heräämisen aiottua ajankohtaa aikaisemmin.

HSY:n mittausten mukaan voidaan arvioida, että jäteastioiden tyhjentämisen aiheuttama melu herättää asukkaat. On mahdollista, että yleistä terveyshaittaa ei pystytä toteamaan HSY:n jätehuoltomääräysten perusteluissa esittämistä resursseja ja erityistä ammattitaitoa vaativista melumittauksista huolimatta, mutta joillekin asukkaille yksilötasolla voi aiheutua haitallisia terveysvaikutuksia. Jätelaissa jätehuoltomääräyksiä koskevan 91 §:n perusteluissa todetaan, että määräysten antamisen taustalla olisi lähinnä ympäristö- tai terveyshaitan tai sen vaaran torjuminen. Nyt annetulla jätehuoltomääräyksen 31 §:llä päinvastoin lisätään terveyshaittaa tai sen vaaraa.

täytäntöönpanon kieltäminen

Jätelain 139 §:n mukaan jätteen siirtoasetuksen sekä tämän lain 75, 96, 97, 99 ja 125–128 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Kuntalain 143 §:ssä mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomaislainen kieltää täytäntöönpanon.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan lex specialis -periaatteen mukaisesti jätelaki menee kuntalain edelle. Päätöstä ei siten voi panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, koska jätelain 139 §:ssä ei ole mainittu jätehuoltomääräyksiä koskevaa 91 §:ää. HSY:n hallituksen päätöksessä on määrätty jätehuoltomääräykset tulemaan voimaan 1.3.2019, mutta päätöksessä ei ole mainintaa siitä, tulevatko ne voimaan muutoksenhausta huolimatta.

päätöksen julkipano

Jätelain 137 § 4 momentin mukaan kunnan jätehuoltomääräysten hyväksymistä ja jätetaksaa koskevaan päätökseen sekä 37 §:n ja 43 §:n 1 momentin nojalla tehtyyn kunnan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. HSY:n jätehuoltomääräyksiä koskevassa päätöksessä ei ole mitään mainintaa päätöksen muutoksenhausta, eikä myöskään päätöksen julkipanoilmoituksessa. HSY:n hallituksen pöytäkirjan liitteenä olevasta muutoksenhakuohjeesta mainitaan, että ”tässä Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän hallituksen pöytäkirjassa olevaan päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSY:n hallitukselle. HSY:n hallituksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta”. Muutoksenhakuohjeesta ei ole eritelty mitä pykälää oikaisuvaatimus koskee. Jätelaissa 137 §:ssä nimenomaan mainitaan, että päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Näin ollen pöytäkirjan liitteenä oleva muutoksenhakuohje on virheellinen, tai vähintäänkin epäselvä.

Päätös:

Ympäristölautakunta päätti antaa ympäristöjohtajan esityksen mukaisen valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) hallituksen päätöksestä 18.1.2019, § 2 (757/06.060.601.6010/2018), joka koskee pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräysten hyväksymistä.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Täytäntöönpano: ote Helsingin hallinto-oikeus

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Saara Juopperi puh. 040 768 0359, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi